

BÉTSI MAGYAR KURIR.

É S

SOKFÉLE, TOLDALÉKŰL.

Nr. Indult: Kedden, November' 19-dikén, 1833. 41.

SPANYOL ORSZÁG.

(Memorial Bordelais.) A' lázzadás minden nap nagyobb erőre kap. Merino pap, miután Lerman, Arandán, Penarandam, Roan, és más Városokon keresztül ment, 's a' Királyi önkényteseket magával egyesítette, Riogába, Sepulvedába, sőt magába Segoviába is beült, hol egy felszólítást bocsátott ki, mellyben mind azoknak fejekre halálos ítéletet mond, kik 1-ör A' Királyi önkénytesek sorában lévén, ötet nem követik. 2 or A' Királyné zászlója alá esküdtek. 3 or Don Carlost Királynak el nem esméri. Rodil, Estremadurában, Don Carlosnak egy Agensét, és a' Talaveyrai lázzadásnak 7 főtzinkosait agyonlövete, azután Badajozban Isabella számára 2 sereget állított fel, mellyet 12,000 főre szándékozik nevelni.

Az Oct. 27-dikén Madridban kiült, de elnyomatott lázzadásról jelentetik: Alig, hogy a' fő városban, a' Királyné serege által helyreállított a' békeség, midőn a' nép más napra kelve, a' Kir. palota előtt öszvesereglett, 's Zea, és Cruz Miniszterek ellen hált kiabált. Még nem tudatik mire határozta magát a' Királyné, és valljon meghagyá e' hivataljokban az említett Minisztereket. Merino pap folytatja fogdosásait Burgos vidékén. Guerilái az öszveköttestést Somo Sierrától, Bahaban faluig megszakasztották. Az arra menő Kurírokat feltartóztatták,

megmotózták, 's gyanús iroványaiktól megfosztották. A' népmaga is, az Insurrectio tzinkosai közzül többeket akasztott fel. Merinónak bandája, Madridtól 8 órányira, az Országúton két gyors szekeret megállított, és porrá égett. Ugy mondják, a' Bayonnei Al-Praefectus hivatalából letéttetett légyen.

(Sentinelle des Pyrennées.) Almagróban, mellyet a' Királyné lovas serege megszállott, véres ütközet ment véghez. A' Carlisták éjtszakának idején ellenjeiket, egytől egyig mind felakarták kontzolni, de a' Huszárok még elég jókor tudósittatván a' gonosz planum felől, a' Carlistákat megelőzték, 80-at közzülök megöltek, és 70 et megsebesítettek. Azt mondják, Cadixban hasonló öldöklés vólt. Merinónak ereje naponként nevedik, mintegy 300 lovat szedett öszve, és 2—3000 embert.

(Indicateur de Bordeaux.) General Sarsfield Oct. 27-kén még nem ért Vittoriába, de Burgosnál várakozott 8—9000 legénnyel több lovasokra: a' lázzadókhöz egy felszólítást bocsátott, mellyben inti őket, gyülnének öszve Nov. 1-ig a' Királyné zászlója alá, ha külömben pártütőknek nem akarnak tekintetni. Merino paphoz is hasonló intést bocsátott, a' ki a' fősálláshoz nem meszsze vagyon pártosaival: ez azonban arra semmit sem ügyelvén, folytatja az ellenségeskedést, 's újabb újabb erőszakoskodással tetézi gonosz tetteit. A' Madridi tsatánál a' Királyi sereg-

ből 15 en a' Carlistai önkéntesekből 50 en estek el. A' megszalasztott szabadosok sok lovat vittek el magokkal a' Királyi istállóból. Burgos Urnak Miniszterre lett nevezetese nagy nyughatatlanságot támasztott. Don Carlos Valencia de Alcantarától 2 órányira, Morbarnan mutatta magát, 's az Estremadurai Generál Kapitánynak meghagyta, tegye meg Madridban a' szükséges rendeléseket, hogy Attyának thrónjára fellephessen: de Rodil Generál erre azt felelte, hogy már az egész Nemzet letette légyen az esküvést II-ik Isabella hűségére, azért ő magát nem compromittálja, nem akarván hírét nevet egy illetlen tselekedettel bemotskolni. Sarragosai Ujságok Oct. 26-ról jelentik, hogy a' Királyné egy Decretuma által 32 többnyire Cortes Képviselőknak ajánlott kegyelmet. Castanon, a' ki Sarsfield Generálba való biztában igen is előre nyomult, Bergarában szorult. Balbaóból, fegyverrel, puskaporral, és pénzzel segítik a' lázzadókat, kiknek számok naponként szaporodik. Madridi Kurír szerint, Bourmont 30 frantzia katona tiszttel, a' veszteglő intézetből Cadixba kísértetett, innen Angoly Országba evezendő.

(Memorial Bearnais.) A' frantzia naplókönyvek, könnyelműen ítélnék Spanyol Ország állapotjáról. Azért mivel a' lázzadás egész Országban el nem terjedt, tsak tsekélységnek, és már tsirájában elfojtott próbának tartják az egész dolgot. Véleményekben nagyon tsalatkoznak. A' Spanyol Character nem olly eleven, és hirtelen gerjedő, mint a' frantzia, azért nem lehet tőle 3 napi revolutziót várni, de annál inkább tartós, és állandó, 's nem ijed meg a' maga árnyékától. Sarsfieldra bizatott, oltaná el a' Biscaya körül tsapkodó lángot, de úgy latszik, hogy serege

útközben elveszett, — Merino papnak serege ellenben mindennap nevedik. Ó Burgos körül az egész vidéknek Ura, — adót, újontzokat szédetszése szerint, 's éjjel nappal fegyvergyakorlatokat tart. Valljon munkálódhatna e' olly könnyűséggel, ha a' nép ellene volna? A' polgári háború azon Országban elkerülhetetlen. Hogy az új thronus még sokáig ingadozni fog, kétséget nem szenved, tsak hogy ezt tudtára kell adni a' Frantzia Kormányának, ne hogy dolgát különös tettek, és minden nap változható történetek, hanem átaljában a' dolognak fekvése, és a' hozzá vethető változások szerént intézze. A' sajtónak kötelessége, kivált a' jelen körülmények között, az igazságot tisztán, és a' maga valóságában előadni. —

(Párisi lapok.) Ha a' Királyné, a' nép, és Miniszterek öszveegyeztetésekre, egy közép utat nem talál, akkor féltő, nehogy úgy járjon, mint X-dik Károly, — mert mai időben a' makatságtól, tsak egy kis lépés van a' thrón felforgatásáig. A' Tisztviselőknak minden ellenkezések mellett is Tolosát sokan oda hagyják, és a' lázzadókhöz tsatolják magokat. Castanon Generál egy felszóllítást botsátott, mellyben kemény büntetés terhe alatt a' lázzadóknak legfeljebb 5 nap alatti visszatérést parantsol. A' Baski Provintziákból semmi hír. A' mi Spanyol Orzágnak többi részeit illeti, még ott is, hol eddig nyugodtan valának a' lakosok, most fegyvert fogtak. Minden városban, sőt minden faluban, szomszéd, szomszédal, osztály osztályal áll szemközt, 's mindegyik nap újabb tzivódast, hartzot, rendelleniséget szül. A' Centralis Kormány elvesztette tekintetét, 's mint a' frantzia beütéskor, mindegyik helység maga magát igazgatja. Azok, kik a' Miniszterek fejeket kívánják, koránt sem

az alsó rendből valók, sőt inkább előkelő vagyonos férjfiak. A' Constitutionalisok, karabelyokkal, és pistolyokkal felfegyverkezve Madrid útszáit keresztül kasúl járták fel a' még hátra lévő békés lakosokat.

(Indicateur de Bordeaux.) El lehet mondani, hogy Ferdinandnak nem csak Kormánnya tsapás volt Spanyol Országra nézve, de még halála után is polgári háborút hagyott népére. A' Cabinéti Kurírok majd nem utazhatnak többé bátorságban; az a' Kurír, a' mellyik tegnap éjtszaka jött meg, csak a' felöli ígéretének köszönheti megérkezését, melly szerint a' frantzia Kormány részére többé nem vállal magára leveleket. Castannon Generalis, és El Pastor, még mindég Tolosában mulatnak. Ezeknek szolgái öszvebeszéltek, hogy néhány lóval az Insurgensekhez szöknek által, de a' planum el nem sült, mivel még végrehajtása előtt elfogattattak a' hűségtelen szolgák.

(Temps.) Bourmont Marsall, Algarbiából, hol Spanyol örízet alatt tartatott, barátjaihoz egy emlékirást küldött, mellyben Portugalliai vitézet mentegeti, 's táborozásakor ejtett hibákat, a' Portugallus Generálokra tolja.

Bayonne Nov. 3 kán. Don Carlos részéről ismét egy Proclamatzió jelent meg, mellynek foglalatja, a' már ez előtt közlöttől egészen különbözik. Ez így vagyon: Spanyolok! Legelőször azért folyamodtam. Hozzátok, hogy kedves testvérem halála miatt érzett keserűségemet véletek megoszszam, és hogy Spanyol Ország Koronájának elidegeníthetlen jussaira benneteket emlékeztesselek. Ma arra kérlek, ne engedjétek magatokat rágalmazások által félrevezettetni azon tsabítóktól, kik azt akarják veletek elhíttetni, hogy én ábrándozó légyek, hogy a' barátok, és papok

vezetőim, tsak általom, és az ő javokra fogok Kormányozni. Én az igaz, vallásos ember vagyok, de koránt sem ábrándozó, és nem tűröm, hogy a' Clerus köz dolgokba egyveledjen, 's hogy más valami légyen, mint a' minék a' Sz. Vallás lennie parantsolja. Azt mondják, az én Kormányom, tsak boszúállásnak, és üldözésnek kormánya leend: — de hibáznak: mert hányszor javasoltam én szeretett testvéremnek VII-dik Ferdinandnak mérsékletet, és engedékenységet? Ha tanátslatim nem hajtattak végre, akkor a' Minisztereket vádoljátok, kik arra bírták az idvezült Királyt, a' mitől egyébberánt szívében vonakodott. Én thrónusom elibe minden Spanyolokat öszvehívok, — érdemeiket megjutalmazom, 's elébbi hibáikat elfelejtem. Tudjátok meg Spanyolok, hogy én egyszer adott szavamat szentül megtartom. Megvallom, ellensége vagyok fonák rendelkezéseknek, és újításoknak, de őszinteséggel azt is merem állítani, hogy ha az Ország szükségei megkívánják, kész vagyok a' Procuratorokat öszve hívni, hogy tanátsokkal támogassanak, mellynél fogva az Isteni gondviseléstől reám bízott Monarchiát Kormányozhassam, 's majd idővel fiaimnak sértetlenül hátrahagyhassam. Spanyolok! én sem zsarnok, sem ábrándozó nem vagyok, — én tsak szerentséteket akarom, 's mindenkor azon leszek, hogy azt néktek meg is szerezzem. Sartorem Oct. 12 kén 1833. (Aláírás.)

Carlos Isidro de Bourbon.

Pamplonából írják, hogy Lorenzó vitéz Generális 900 legénnyel Logrannot megtámadta. A' 4000 Insurgens közzül sokan megölettek, azok közt a' híres Arauga is, — az életben megmaradtak elszélyesztettek.

(Globe.) Frantzia Országban a' Republicanusok, és Propagandisták nem igen vesznek részt a' Spanyol Király-

né ügyében, mivel ez kinyilatkoztatta, hogy a' fennálló Alkotványban semmi változást sem hozand bé. Nem tudjuk ugyan, mikor tette légyen ezen nyilatkoztatást, de erősen hiszszük, hogy az értelmesek meg vagynak a' felől győződve, melly szerint nem a' Corteseknek 1812 dik esztendőről való Alkotványoknak helyreállítása az a' mód, melly az Országra nézve böldegítő változást eszközölhet. Minekelötte új Alkotványt hoznak bé, arról kellene bizonyossá tétetni, mellyik rész fogja azt majd támogatni? Tudva van, hogy a' falusi nép, Spanyol Országban a' legnépesebb, és hatalmasabb nem hajlandó a' Constitutióra, sőt inkább elhatározólag ellenére vagyon: éppen úgy a' papság is, melly a' falusi népre nagy befolyást eszközöl, — nem különben a' Corporatiók. A' fő Nemességtől nem lehet várni, hogy melegen pártolja az azt (Constitutiót) és úgy hiszszük, hogy a' közép rend is, melly leggyengébb, inkább hajlandó volna, javítást más nevezet alatt elfogadni, a' mennyiben már egy ízben a' Constitutió melletti küzdésért sokat szenvedett. Ha a' Királyné a' Constitutió részire nyilatkoztatta volna magát, kötve hiszszük, hogy jelen barátjait megtartotta, vagy az által újabbakat szerzett volna. Igaz, a' Constitutionnak némelley régi barátjait, kik előtt a' Constitutio szentség, — feltüzelte volna, — úgy de ezek most is támogatják azt, 's a' millyen mértékben ezek felindultak volna, szintollyanban indult volna fel, a' másik — sokkal hatalmasabb fél is. De hát e' szerint nyér e' valamit Spanyol Ország Constitutió nélkül? Lesz e' különbség a' határtalan, és a' másik Kormány között? Mi azt hiszszük Spanyol Ország jelen Kormányja sokat különbözik a' bigót fél által támogatott Kormánytól. Amaz a' felvilágosítást terjeszti, ez a' papok,

és barátok Maximáit követi: amaz a' Constitutionnak egykori elfogadására előre elkészíti az Országot, ez arra alkalmatlanná teszi: — pedig ez a' különbség nem kis fontosságú! —

T Ö R Ö K O R S Z Á G.

Konstantzinápoly Oct. 25-kén. Az Orosz és Török Udvarok igen barátságos lábon állanak egymással, kivált miölte a' közelebbi zendüléskor, az első, olly hamar szolgálatjára vólt a' fényes Portának. Oct. 17-kén a' Testörző sereg fő Generálisa (Muschir) Fevzi Ahmed Basa, mint rendkívül való Követ Sz. Pétervárába küldetett, 's immár egy Török fregatte ormán el is indult, miután az Ausztriai, Orosz, Frantzia, és Angoly Követektől bútsút vett.

A' Nagy Ur, Maurojeni Jánost, a' fényes Porta Agensét a' Bétsi Udvarnál (Követje itt a' Töröknek nints) hosszás, és hívszolgálatjának megjutalmaztatásául, a' betsület rendszetelet jelével méltóztatott megajándékozni, úgy nem különben két Orosz Katona tisztet, kik a' Török sereget bizonyos, eddig még nem esmert fegyvergyakorlatra tanították.

Scutariból érkezett közelebbi tudósítások szerint, ebben a' városban, az ott kiütött nyughatatlanságok miatt, még mindég zárva maradtak a' boltok. Tayar Bey Oberster vagyon kiküldve, a' Helytartó és lakosok közötti viszátkodás eligazítására, de még ekkoráig semmire sem ment.

Durazzo Sept. 4 kén. Argiro Castro, Tebelen, Delvino, és Vallona tartományokban nyughatatlanságok támadtak, de a' Helytartó által tsak hamar elnyomattak: mind a' mellett úgy látszik, a' fényes Porta nem volt egészen megelevedve a' Helytartóval, mivel tsak hamar a' lázzadás után hivatalából elmozdította, 's helyébe a'

Boszniai egykori Helytartót **Mahmud Hamdi Basát** nevezte ki. A **Scutari** Helytartó hasonlóul elmozdított, 's helyébe tétetett a' Sultán lovas Gárdájának Oberstere **Hafis Bey Basa** raggal, 's 2 lófarkkal megtiszteltetve.

A' közelébbi napokban nagy lármát csinált, bizonyos **Kadi Kiran, Kutahia,** és **Angora** között. A' lovaságnak ez az egykori vezére öszveszedett 5—6000 embert, 's a' fényes **Porta** ellen pártot ütött. Már két osztály ki volt a' Rebellisek megzabolázásokra küldve, midőn a' **Keiszariehi** Helytartó jelenté, hogy a' hegyek közt elszéledtek.

A **leppóból** **Sept. 4 kén** és **16 kán** érkezett tudósítások szerint, **Ibrahim Basa** most avval foglalatoskodik, hogy **Alexandrettei** mocsárokat kiszárítsa, melly munkának véghezvitelére naponként ezer—ezer ember fordittatik. Ő az által a' levegőt akarja megtisztítani azon a' vidéken, a' mi az ottani hajókázásra nézve igen kedvező befolyással lenne. **Libanon** hegynek, és **Na plusnak** lakosai nem akarták fegyverjeket kiadni. Az **Arabsok,** **Merib** felé vonultak, 's az ellenek kiküldött **Egyiptomi** lovasságot visszaverték. **Selim Bey,** **Ibrahim Basának** legjelesebb Generálja, Úrától elhajlott, 's mint mondják **October** elein néhány társaival együtt **Konstántzinápolyba** érkezett. Ez a' körülállás **Ibrahim Basát** nem kevésbé indította meg.

Candiából **Oct. 9 ig** írják, hogy **Mehmed Alinak** **Seraskierje,** a' **Frantzia,** és **Orosz Consulat**usok által tudtokra adta az ottani pártütőknek, hogy a' sziget lakosai, a' **Charadshon** fejadón, melly 4—16 **Piasterre** mégyen, és a' fényes **Portának** rendesen fizetni szokott adón kívül, semmi más tartozásnak nintsenek alávetve. Továb-

bá vagyonokat is eladhatják, és kiköltözhetnek, a' mikor, és a' hová akarnak. De a' **Görögök** annyival kevésbé hisznek ebbeli ígéreteknek, mivel a' **Frantzia,** és **Orosz Consulat**usok, nem vállalták magokra, az ígélet teljesülésért a' kezességet: azért **Morniczban** maradtak öszvegyűlve, noha a' **Seraskier** több ízben parantsolta a' szélyeloszlást. **Oct. 2 kán** **Malcolm** **Angoly** **Admirál** megjelent **Sudaban,** hogy egyeztetést próbáljon, de hasztalan volt minden fáradsága, **Candiát** el kelle hagynia meg nem elégedve a' fejes **Görögökkel.** Későbbi tudósítások szerint **Osman Basának** parantsolatja alatt, egy **Egyiptomi** hajós sereg küldetett **Candiába,** melly már az első falut béis vette, 's az abban öszvegyűlt **Rebelliseket** elszélesztette.

Alexandriából költ tudósítások jelentik: Mihelyt a' **Vice Király** **Candiából** történt elmenetele után megértette, hogy ezen a' szigeten lázzadás ütött ki, hajósseregének egy részét azonnal elindította, 's **Osman Basának** mint mondják olly parantsolatot adott, hogy a' lázzadást bár mi áron is nyomja el. A' **Flotta** **Sept. 28 kán** indult el. Azólta is több szállító hajók béreltettek, olly tzelből, hogy 4—6000 embert **Candiába** tegyenek által; 's a' szerint az oda küldött **Egyiptomi** hadierő 12—14,000 emberre megy. Az újabb szállításra az indította a' **Vice Királyt,** mivel hallotta, hogy a' **Candiai Törökök,** a' **Görögökkel** öszveállottak, és úgy küzdenek egyesült erővel az **Egyiptomi** sereg ellen.

A' fényes **Portának** — **Mehmed Alitól** járandó kiszabott summára nézve, némelly nehézségek adják elő magokat. A' fényes **Porta** azt kívánja, hogy a' **Basa,** **Egyiptomi** birtokáért 5 esztendőre 10,000 zatskót (egy zatskóra 500 török **Piastert** számítván) **Syriai** bir-

tokáért pedig 40,000 zatskót 2 esztendőre, (20,000 zatskó esvén egy esztendőre) fizessen, mint ebben a' Basával megegyezett volt. De Mehmed Ali, a' lefolyt esztendőkre eső tartozásról semmit sem akar hallani, és csak 30,000 zatskót (mintegy 750,000 Spanyol Pias-tert) akar Egyiptomért, Candiáért, Syriáért, Adanaért a' jövő esztendő eleitől kezdve fizetni.

NÉMET ORSZÁG.

Nov. 8-kán a' Frankentháli fen-nyítő törvényszék Siebenfeiffer ellen, ítéletet hozott. A' büntetés áll 2 esztendei fogságban, és a' per költség visszafizetésében. Ugyan ez az ítélet hozódott Oct. 31 kén Virth ellen is.

ELEGYES TUDÓSÍTÁSOK.

A' Constitutionel Nov. 7 ről következő tikkelyt foglal magában: „Rómából és Majlandból írják, hogy az Olasz Hatalmasságoknak szövetségi iroványok végképpen alá vagyon írva. Odescalchi Cardinális útban van Modena felé a' Sz. Szék általarra meghatalmazva, hogy ott az Ausztriai Hivatallal rendelje el mind azt, a' mi a' fő Tractatusban nintsen különösen kitéve. Az Ausztriai Tsászár igazgatója a' Szövetségnek: reményleni lehet, hogy a' Protector titulust el nem fogadja a' Sz. Széknek ebbeli elsősege tekintetéből. A' Pápa kötelezi magát, hogy 25,000 embert fegyver alatt tart; így Nápoly 17,000 et, Szárdinia 20,000 t. Azt is mondják, hogy az Olasz Országban birtokos Ausztriai Printzek minden teher alól ki lesznek véve, egyedül a' Toscaniai, 's Modenai Hertzegek, és Parmai Hertzegné tartják a' Tsászári katonákat. Ugy látszik, a' szövetséges Hatalmasságoknak Meghatalmazottjai Modenában gyűlnek össze, de Lajos Filep nem reménylheti,

hogy ott az Ő Követje is elfogadtatik. Ausztria, Olasz Országot már régen azzá akarja tenni, a' mivé Burkus Ország Német Ország felét változtatta. Az Orosz, — Lengyel, 's Török Országgra vetette szemét. A' Bétsi Tractatusnak még csak Frantzia Ország előtt van ereje!

Mind ezekből egy betű sem igaz, mert a' Bétsi Tractatus, nem csak Frantzia Ország, de egész Európa előtt is fenntartja erejét, 's tekintetét.

B É T S.

Ő Ts. K. Felsége Nov. 15-kén költ kegyelmes végzése által, Mgs Appel Ezredes Ur Ő Felsége Generál Adjután-sa Leopold Tsászár közép keresztjével tiszteltetett meg.

Ő Ts. K. Felsége méltóztatott Oct. 24-kén költ Kir. végzésében Ts. Wirker Lajos Urat, eddig udv. és praesidialis Concipistát, hivatala viselésében megkülömböztetett buzgó szorgalma méltó tekintetéből számfeletti udv. Titoknokká kegyelmesen kinevezni.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Po'sony November 14 dikén. A' Rk. Urbért illető 4 ik Izenetjére adott Fő Rendű Feleletnek egyik része, még a' f. h. 11-kén tartott 138 ik Országos ülésből elküldettétvén, ugyan annak másika, melly a' 4—8 tikkelyeket foglalja magában, a' 12 dikén tartott 139-dik Ülésben juttat el a' Rk és Rkhez, hol az, felolvastatása után, nyomtatás alá adódék. Ezen említett Izenetben kinyilatkoztatják a' Fő Rk, hogy teljes meggyőződések szerént 3 dik Viszon-üzenetjekben kinyilatkoztatott nézeteikhez ezentúl is ragaszkodni kéntelenek; mindazáltal a' dolog folyamatjának siettetése végett, az Urbérnek felterjesztését, úgy, mint azt a' Rk szerkezteték, nem ellenzik. Ezután mind a' két Táb-

la vegyes ülésre gyülekezék, mellyben az Ország Rendeinek Ő Felsege neve ünnepi napján kinyilatkoztatott szerentsekívánására, adott Tsászári és Királyi kegyelmes Felelet felolvastatván, a' szeretett Uralkodónak abban foglalt kegyelemmel teljes kinyilatkoztatásai, több ízben ismételt öröm jeleivel fogadtának.

A' Rkknak f. h. 13-dikán tartott Kerületi ülése után, mellyben a' Fő Rk 4-dik Viszonüzenetje felett folytatott tanátskozás alatt, az erre adandó Felelet javallata is elhatározottatott, az említett kegyelmes Kir. Viszsaírat ismét felolvastatván a' Rk által tartott 140 ik Országos ülésben, az tsak hamar nyomtatás alá adatek. A' mai Kerületi tanátskozások tárgyai, a' Fő Rk 4 dik Viszonüzenetére tett 5 ik Izeneti, úgy szinte azon Felírási javallat valának, mellyben az Urbéri tzikkelyek Ő Felsege elébe léznek terjesztendők.

Ő Felsegének említett kegyelmes Felelete, a' következő:

„FRANCISCUS Primus, Divina favente Clementia Austriae Imperator, Hungariae, Bohemiae, Galliciae et Lodomeriae etc. Rex Apostolicus, Archidux Austriae etc. etc. Serenissime Archidux, Frater Nobis carissime, Reverendissimi, Reverendi Honorabiles, Spectabiles ac Magnifici, Magnifici item et Egregii, nec non Prudentes ac Circumspecti, fideles Nobis dilecti! — Vota ad festum Nominis Nostri diem, per Dilectionem, Fidelitatesque Vestras nuncupata, e nupera Earundem Repraesentatione cum solatio cognovimus. Quidquid Dei Optimi Maximi beneficio ad dies vitae Nostrae accesserit, id omne in Populorum sceptro Nostro parentium prosperitatem, salutemque publicam, uti adhuc fecimus, porro etiam impendemus. Atque hoc maxime ad exoptan-

dam vitam pretio ducti, relate ad illud ipsum; quod Dilectio, Fidelitatesque Vestrae Benignis Nostri Propositionibus Regiis cohaerenter peragere aggressae sunt opus, nil magis desideramus; quam ut eodem, per Dilectionem, Fidelitatesque Vestras, ad felicitatem praesentis, venturaeque aetatis pro anhelis Nostri, universorumque Regnicolarum votis solerter ac sollicito emenso hoc ipsum paterni Nostri erga percharam Nobis Gentem animi studium, Legum Comitibus his ferendarum Monumentis, amplius, et, quo licuerit, ocyus comprobare valeamus. Quibus in reliquo Gratia et Clementia Nostra Caesareo-Regia benigne, jugiterque propensimanemus. Datum Lincii in Austria die 24-ta Mensis Octobris Anno Domini Millesimo Octingentesimo Trigesimo Tertio. FRANCISCUS m. p. Comes Adamus Reviczky m. p. Georgius Bartal m. p.“

Pestről. November 10 kén tartá a' magyar tudós Társaság Ns. Pest Vármegye nagyobb teremében második közülése t; mellyet minekutánna a' szeretve tisztelt Elölülő Méltóságos Széki Teleky Jó'sef Gróf Ur Ő Nagysága fontos tartalmú, 's kedvesen folyó ékes magyar beszédrel nyitott meg; a' köz kedvességű Titoknok Tek. Döbrentey Gábor Ur a' Társaságnak 1852. Nov. 16 dikától fogva e' folyó 1853. November 9 dikéig folytatott munkálódásait érthető világossággal terjeszté elő. Majd az elhunyt Imre János és Tittel Pál rendes tagok felett két emlékbeszédet hallottunk, jelest, gyönyörű magyarsággal készülttet 's a' boldogult tudósok érdemeit méltó fényökben festőt T. Szalay Imre és Bitnác Lajos rendes tagoktól; emezét Helmezy Mihály olvasta. Közben Györy Sándor rendes tag, osztályában széles esmeretséget mutató, azonban lelkes hazafiságú érteke-

zést tartott a' Duna regulázásáról. A' kedvelt Kisfaludy Sándor, ez évben literaturánkat ismét egy új „Szigliget“ című regével gazdagította 's azt Hoblik Márton levelező tag olvasta fel. Az ezek után közlött jelentésekből tudjuk: hogy a' nyelvtudomány osztályának 1831-re kitett jutalom kérdésére beadott 7 felelet között legjobbnak talált, és így 100 darab aranyat nyert felelet a' Csató Pálé; az ehhez legközelebb álló külön tisztelet jutalomra érdemesített; az 1832-ben 200 darab arany jutalmat nyert magyar munka Kresznics Szótára. Ezután mint legdicséretesebbek említettek: a' Békési Ház; Kisfaludy Károly munkái; Kölcsey versei, és a' Szilágyi Ferencz Klioja. Az 1831-re kitett mathesisi kérdésre tsupán Varga János, most Körösi Reform. Professortól érkezett felelet, 's a' Társaság törvénye szerént nyere a' 100 darab arany jutalmat. Az eredeti szomorú játékokra kiteve volt 100 darab arany jutalmat koszorúzott költőnk Vörösmarty „Vérnász“ nyerte. Kihirdettek ezután a' törvény és természettudomány osztályainak következő jutalomkérdései:

Törvénytudományi kérdés. „Tett e' a' magyar nemzet, honalkotmányában az időkhez és körülményekhez alkalmazott változtatásokat, 's ha tett, melyek azoknak vonatai?“

Természettudományi kérdés. „Mi a' Magyarország' némelly vidékein előforduló pokolvarnak természete, melyek okai, óvó és gyógy módjai?“

Mind a' két kérdés' megfejtése 1835-

A' mai postával küldjük A b a ú j V á r m e g y e M a p p á j á t a' B u d a i 's azzal járó Tsomókban, posta petsét alatt.

ben Mártius' 19-kéig váratik be a' Társaság' titoknokához, a' szerző' nevét magában foglaló lepetsételt levél mellett, valamint a' megfejtés' első lapján a' szerző' neve helyett, utasítás vegett ugyan azon jelmondás álljon. Külön mindenik kérdés' jutalma 100 darab arany. Kihirdettetett a' magyar játékszinnek Buda-Pesten állandó megalapítása iránt kitett jutalomkérdés is; a' felelet 1834. Jun. 8 káig váratik be, 's a' jutalom 50 arany lészen. Végre az Elölülő Gróf Ö Nagysága a' mind két nemből számosan látogatott 's köz tetszést és örömejljeneket nyert ülést rövid de nyomos foglalatu beszéddel rekeszté. — Minden álvéleménynek el kell enyésznie; megnémulnak lassanként a' balitélekek 's az egész Nemzet forró hálák közt ismeri meg és köszöni ditsően uralkodó ELSŐ FERENTZÜNK boldogító korának, a' nagy Széchenyiek, Telekyek 's Vayak méltó unokáinak és a' magyar hon több igazán lelkes fíjainak egy olly rája nézve kedvező hatású intézet létesülését, melly őt a' míveltség fensőbb 's nemesebb fokához vezeti!!

H. T.

A' Pénz folyamat Nóvember' 18 dikán;
közép ár:
A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 93 7/16
Az 1820-béli sorsosok: — —
Az 1821-béli hasonlók: 131 3/4
Bétsvárosa 2 1/2p. Centes Bankó Obligátzióji: 54 1/10 for. keltek, mind Conv.
Bank-Aktziák keltek 1197 1/2 for. ton
Conv. Pénzben.